

Nr 160.

Av herr **Bäckström m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt för riksdagens ledamöter till fribiljetter å statens järnvägar för resor i studiesyfte.

I åtskilliga länder ingår ständig fribiljett å statsbanorna såsom en förmån för de lagstiftande församlingarnas ledamöter. Andra länder bevilja sina riksdagsmän fria resor under den tid riksdagen är samlad.

Meningarna kunna vara delade om lämpligheten av införande i vårt land av den ena eller andra av dessa förmåner för riksdagsmännen. För vår del tro vi, att beviljande av stående fribiljett exempelvis under den tid riksdagen är samlad icke vore lämpligt, enär detta måhända skulle uppmuntra till ofta återkommande hemresor, varigenom riksdagsarbetet eftersattes. Men många av riksdagens ledamöter skulle gärna önska att komma i tillfälle att företaga studieresor för att lära känna förhållandena i olika landsdelar. Miljoner offras i anslag för olika ändamål, utan att en enda riksdagsman haft tillfälle att närmare sätta sig in i frågan på annat sätt än genom den av vederbörande myndigheter förebragta utredningen. Måhända skulle i ett eller annat fall besparingar kunna göras och nya uppslag för en frågas lösning kunna komma fram och tillgodogöras, därest riksdagsmännen litet mera allmänt än nu är fallet på ort och ställe företagit studier. Emellertid möta härför oöverstigligen svårigheter, alldenstund flertalet riksdagsmän befinna sig i den ställningen att de ej kunna av egna medel utgiva, vad sådana resor kräva i kostnader. Dessa bli ju icke obetydliga även om fribiljetter skulle erhållas, men det som verkar mest avhållande från resor, som icke äro tvingande, är dock biljettutlägget.

Otvivelaktigt skulle det vara till synnerligt gagn i många avseenden, om riksdagsmännen finge tillfälle att lära närmare känna landets olika delar, som alla ha sina särdrag. Sydsvenskarna äro tämligen främmande

för norrländska förhållanden och för Norrlands utvecklingsmöjligheter, och norrlänningarna ha i allmänhet lika liten kännedom om södra och mellersta delarna av landet. De studieresor för jordbrukare, som årligen anordnas av norrländska hushållningssällskap ha av alla deltagarna lovprisats såsom synnerligen lärorika, och genom dessa ha nya impulser erhållits, vilka omsatts i praktiken och visat sig vara till gagn. Även inom andra områden anordnas med statsunderstöd studieresor såväl inom som utom landet, och nyttan härav torde av ingen bestridas.

Tillfälle till inhämtande av kunskaper om förhållandena på olika områden i olika landsdelar borde också beredas de riksdagsmän, som så önska. Gemensamma resor för ett större antal riksdagsmän ha i sådant syfte företagits, men dessa ha varit förenade med den olägenheten att icke alla, som det önskat, kunnat deltaga, enär valet av tid lagt hinder i vägen; och därjämte lämna dessa resor med hundratals deltagare icke på långt när samma utbyte, som om en eller några få bli i tillfälle att företaga en färd och därvid göra de utflykter åt olika håll, som bäst tilltala. Vi äro livligt övertygade om att sådana studieresor skulle vara till nytta för landet i dess helhet.

För den händelse vårt förslag, såsom vi våga hoppas, vinner beaktande, borde emellertid bestämmas, att dylika studieresor på fribiljett icke få företagas under den tid riksdagen är samlad. De som önska företaga sådan resa skulle äga frihet att själva bestämma den tid av högst en månad, varunder biljetten skulle gälla. Tillika torde för att förebygga utnyttjandet av ifrågakvarande förmån i partipolitiskt syfte böra bestämmas, att riksdagsman under den tid han befinner sig på sådan studieresa icke får hålla politiska föredrag.

På grund av det anförda få vi hemställa,

att andra kammaren ville för sin del besluta, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och under vilka villkor ledamöter av riksdagens kamrar må kunna komma i åtnjutande av fribiljetter å statens järnvägar för resor i studiesyfte, samt vidtaga de åtgärder, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 5 februari 1915.

W. Bäckström.

Ant. Wikström.

Sven Linders.

Linus Lundström.
